

Rehabilitering

UTGITT AV STIFTELSEN SOFIENLUND OG SOFIENLUNDS VENNER

NR. 3 2014 18. ÅRGANG

SOFIENLUND

FOR REHABILITERING OG VITALISERING AV MENNESKER

Stiftelsen Sofienlund er en humanitær, ideell organisasjon med formål å bidra aktivt for å bedre rehabiliteringstilbudet for kronisk syke, skadde og eldre i Norge.

Allerede i 1986 fikk Bente og Thor Bjørn Lie idéen om å bygge et rehabiliteringssenter og registrerte i 1991 Stiftelsen Sofienlund.

Stiftelsen Sofienlund planla og bygget CatoSenteret med Thor Bjørn Lie som byggherre.

CatoSenteret ble bygget med midler fra stiftelsens eget lotteri, innsamlede gaver, samt et Husbanklån gitt med pant i eiendommen Sofienlund. CatoSenteret åpnet juni 1998.

Stiftelsen Sofienlund er stolte over at senteret vi har bygget, regnes som et av Norges beste rehabiliteringssentre, og at senteret kan vise til usedvanlig gode resultater.

Ved Husbankens frigivelse av pantet i Sofienlund, er stiftelsen nå i gang med planleggings- og reguleringsarbeid for et nytt aktivitets-, behandlings og treningssenter med selveierleiligheter og omsorgsboliger for seniorer på Sofienlund, Fjellstrand, Nesodden.

Stiftelsen Sofienlunds styre:
Erling Lauritzsen
styreleder

Truls Thv. Falkenberg,
daglig leder

Thor Bjørn Lie
styremedlem

Praktfull utsikt fra Sofienlund.

Sofienlund-prosjektet

Håper å komme blant de prekvalifiserte

Styret i Stiftelsen Sofienlund har i mange år snakket om og planlagt, hva vi kunne bruke Sofienlund-eiendommen på Fjellstrand til, når Husbanken ville slette vår 76 millioner kroners pant for CatoSenteret i Son.

I fire år har derfor Stiftelsen Sofienlunds hatt ønsker og planer om å etablere leiligheter og omsorgsboliger på eiendommen. Dette i en funksjonell kombinasjon med et fremtidsrettet behandlings- og aktivitetssenter, inneholdende et medisinskfaglig tilbud, et universelt turveitilbud og et servicetilbud i vårt område - kalt Sofienlund-prosjektet.

Forlengst er det utarbeidet en skisse/forprosjekt for den 108 mål vakre eiendommen, og en formell planforespørsel ble levert kommunen, som behandlet

den i Teknikk-, miljø-, og planutvalget allerede 12. juni 2012. Utvalget vedtok i dette møtet at det kunne igangsettes et reguleringsplanarbeid for området.

I slutten av august måned i år sendte Nesodden kommune ut Kvalifiseringsgrunnlag for søknad om prekvalifisering til konkurranse om tildeling av leiekontrakt for **OPS-prosjektet Omsorgsboliger i Nesodden kommune.**

- Vi har meldt oss på i konkurransen, og vi håper å komme blant de prekvalifiserte, fordi vi

mener å ha de beste forutsetningene for å planlegge og bygge et helhetlig tilbud for seniorer på vår praktfulle eiendom, sier Thor Bjørn Lie.

Stiftelsen Sofienlund står godt rustet til et slikt prosjekt etter all den erfaringen vi høstet med planlegging, bygging og delvis drifting av CatoSenteret i Son, sier Thor Bjørn Lie, som skal være byggherreansvarlig og prosjektleder for Sofienlund-Prosjektet.

Stiftelsen Sofienlunds intensjon er å bygge det beste senteret for eldre i landet

Åtte år med rødgrønn-regjering

Da Jens Stoltenberg, Kristin Halvorsen og Åslaug Haga dannet regjering i 2005, var det 41.027 plasser på ulike pleie- og omsorgsinstitusjoner i kommunene. Antallet har økt med kun 567 på åtte år, viser en oversikt Aftenposten har utarbeidet. Det er i gjennomsnitt én ekstra plass på alders- og sykehjem pr. kommune. Det ble altså fasiten etter åtte år med rødgrønt styre, til tross for verdighetsgarantien og de lovede 12.000 nye plasser.

Bedre med den blåblå-regjeringen?

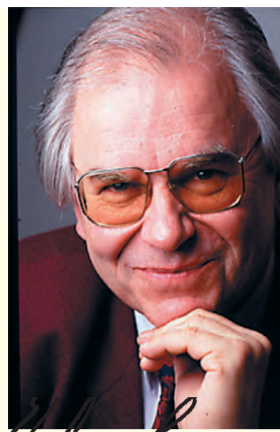
Vi er godt i gang med å innfri det vi har lovet i eldreomsorgen, sier Siv Jensen og viser til at Regjeringen arbeider med å lovfeste en rett til heldøgns pleie og omsorgstjenester, samt på å få igangsatt et forsøk med statlig finansiering.

- Vår intensjon er å styrke rettighetene slik at folk får det tilbudet de har behov for. Det skal være helsen din som avgjør dette, sier Jensen og påpeker at det da er viktig å få opp takten på utbygging en av sykehjems plasser og omsorgsboliger.

Lagt til rette for økning

- Regjeringen har lagt forholdene godt til rette for økt utbygging, men det er kommunene som må søke om midler og gjennomføre utbyggingen, sier hun og lister opp en rekke nye tiltak for å få fart på utbyggingen. At utbyggingstakten ikke har økt ennå, mener Jensen er et godt argument for å prøve ut Frps primære modell: Statlig finansiering.

- Det blir en slags benchmarking hvor man kan få sammenlignet dagens modell med en alternativ modell.

Erling Lauritzsen

Vi er ikke ferdig med det arbeidet i Regjeringen, og jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan kommentere det nå. Men vi ønsker å realisere prosjekter som lar seg sammenligne, sier finansminister og partileder Siv Jensen.

Tar tid

I sitt 2014-budsjett økte Solberg-regjeringen i fjor høst den statlige tilskuddsandelens per boenhet fra 35 til 50 prosent, og la inn midler til 500 flere plasser i sykehjem og omsorgsboliger. Likevel viser altså ikke Husbank-tallene fra første halvår i år noen økning sammenlignet med fjoråret.

Sofienlund Prosjektet

Nå har Nesodden en mulighet til å få Norges flotteste anlegg for eldre i sin kommune. Kvalifiseringsgrunnlaget for søknad om prekvalifisering til konkurranse om tildeling av leiekontrakt for OPS-prosjektet Omsorgsboliger er utsendt.

Stiftelsen Sofienlund har meldt seg på i konkurransen, og vi mener vi har de beste forutsetningene for å planlegge og bygge, ikke bare omsorgsboliger, men skape et helhetlig tilbud for seniorer på vår praktfulle 108 mål store eiendom.

Vårt forprosjekt inneholder et forslag om å tilrettelegge for etablering av leiligheter og omsorgsboliger i en funksjonell kombinasjon med et behandlings- og aktivitetssenter, et medisinsk faglig tilbud, et universelt turveitilbud og etablering av et servicetilbud i området.

Ny tur til Casas Heddy med Karin Endsjø

Tilbake i Norge ringer Karin og forteller at hun nok en gang er i ferd med å lage en gruppe til Casas Heddy. Avreise blir fra Gardermoen mandag 1. desember.

Prisen for 14 dagers opphold er sterkt subsidiert til ca. kr. 14.000,- pr. person i dobbeltrom. Inkludert er fly tur/retur, full pensjon samt aktiviteter og turer.

Gå inn på casasheddy.no – eller tlf. 33 39 88 88 -for andre opplysninger.

På Casas Heddy er bygninger og utstyr tilpasset slik at du som gjest kan nyte din ferie. De ansatte har lang erfaring og gir god individuell service. Kompetente norske sykepleiere er klare til assistanse dersom akutte helseproblemer skulle oppstå og dyktige

fysioterapeuter tilbyr behandling etter høy standard. I tillegg er et stabilt og varmt klima, også om vinteren, med på å øke trivsel og velvære.

Kontakt Karin Endsjø på telefon 918 66 164 eller karinendsjoe@hotmail.com.

Utgiver: Stiftelsen Sofienlund, Ommenveien 18 1458 Fjellstrand	Annonser: Faktureringservice sør as, tlf. 32 24 44 33 fax 32 24 44 34
Redaktør: Erling Lauritzsen tlf. 66 78 92 37 mobil 920 26 355 e-post: erling@sofienlund.no	Trykk: Orkla Trykk AS Opplag: 9.000
Design: Knut T. Frøyhaug,	Redaksjonen avsluttet 19. september 2014

Stiftelsen Sofienlund Ommenveien 18, 1458 Fjellstrand www.sofienlund.no post@sofienlund.no Foretaksnummer: 961340195 Bankgiro: 8380 08 53462	Stiftelsen Sofienlunds styre: Arbeidende styreformann Erling Lauritzsen Daglig leder Truls Thv. Falkenberg Styremedlem Thor Bjørn Lie	Sofienlunds Venner: Tlf: 66 78 92 37 mobil 920 02 6355 E-post: erling@sofienlund.no Foretaksnr.: 976805518 Bankgiro: 8380 0865509	Gavekonto Bankgiro: 8380 40 09941 Lars Henrik Lauritzsens Minnfond Bankgiro: 8380 40 09941
--	---	---	---

Nesodden kommune har nå sendt ut kvalifiseringsgrunnlag for søknad om prekvalifisering til konkurranse om tildeling av leiekontrakt for OPS-prosjektet Omsorgsboliger i Nesodden kommune. Søknadsfristen var 9. september 2014.

Stiftelsen Sofienlund har meldt seg på i konkurransen og vi håper å komme blant de prekvalifiserte. Vi mener vi har de beste forutsetningene for å planlegge og bygge et helhetlig tilbud for seniorer på vår praktfulle 108 mål eiendom, sier Thor Bjørn Lie, som er byggeherreansvarlig og prosjektleder.

I fire år har det vært kjent at Stiftelsen Sofienlunds ønsker å etablere leiligheter og omsorgsboliger i en funksjonell kombinasjon med et behandlings- og aktivitetscenter, et medisinsk faglig tilbud, et universelt turveitilbud og etablering av et servicetilbud i vårt område, kalt Sofienlund-prosjektet.

Sofienlund-prosjektet
Styret i Stiftelsen Sofienlund har i mange år snakket om og planlagt hva vi kunne bruke Sofienlund-eiendommen på Fjellstrand til når vår 76 millioner kroners pant for CatoSenteret

Forprosjektet inneholdt et forslag om å tilrettelegge for etablering av leiligheter og omsorgsboliger i en funksjonell kombinasjon med et behandlings- og aktivitetscenter, et medisinsk faglig tilbud, et universelt turveitilbud og etablering av et servicetilbud i området.

- Jeg mener vi står godt rustet etter all erfaringen vi høstet med planlegging, bygging og delvis drifting av CatoSenteret i Son, sier **Sofienlund-prosjektets** leder Thor Bjørn Lie. - Vi var stolte da Akershus fylkes varaordfører Hildur Horn Øyen åpnet senteret 4. juni 1998, og som kunne fortelle at CatoSenteret var det eneste store byggeprosjekt i Vestby kommune, som ikke bare hadde holdt budsjetttrammene, men til og med gått med overskudd!

- Nå vil vi benytte denne kompetansen og erfaringen for å etablere et tilbud for Nesoddens innbyggere. Vi ønsker å gi el-

av selveierleiligheter og omsorgsboliger, offentlig og privat tjenesteyting og næringsbebyggelse for forretning og kontorvirksomhet. En slik utbygging vurderes å være i tråd med de føringene kommuneplanen har lagt for planområdet.

Vi planlegger å bygge 40 omsorgsboliger med romslige sydvendte balkonger. De skal bygges etter både husbankens og kommunens erfaringer og anbefalinger.

- Vi har også planlagt et Aktivitets-, behandlings- og treningssenter som vil bli unikt, sier Thor Bjørn Lie. - Det skal blant annet inneholde innendørs aktivitetsarealer med trær og planter, et treningsløypenett og sittebenker, treningsstudio med egnet utstyr, svømme- og behandlingsbasseng, boblebad, dusjer og badstue, aktivitets- og hobbyrom, stuer, kjøkken og kafeteria.

- I senteret vil vi dessuten få plass til utleiearealer hvor vi foreløpig har planlagt kontorer til lege, tannlege, fysioterapeut, frisør, hudpleie, fotpleie, kontorer/arealer til andre helserelaterte behandlingstilbud.

- Planen er å bygge også ca. 40 selveierleiligheter, som vil få fine terrasser med panoramautsikt utover Oslofjorden. Leilighetene blir fordelt på fire treetasjers blokker, og under blokkene blir det et underjordisk garasjeanlegg med heiser fra garasjene og opp til de øverste etasjer.

- Leilighetenes størrelse blir fra ca. 75 m² til ca. 115 m², og de vil bli solgt til markedspris, da overskuddet av dette salget skal finansiere deler av aktivitets- og treningssenteret.

- En meget viktig del av hele konseptet blir det universelt utformede turløypenettet på deler

av området på over 200 mål som vil omkranses Sofienlund-prosjektet.

Grønn Energi

Store deler av energibehovet til leilighetene og senteret vil bli basert på varmepumper og solenergi. Disse viktige forutsetningene vil bli lagt til grunn for byggingen:

Det tas natur og miljøhensyn ved valg av utbyggingsområde. Vi reduserer varmetapet ved byggregrelaterte tiltak som passivhusstandard.

Det blir balansert ventilasjon med varmegjenvinning.

Vi vil benytte varmepumper og solfangere, som monteres på takene til oppvarming av vannbåren gulvvarme og varmt vann. Vi skal produsere elektrisitet ved å legge solcellepaneler på alle sydvendte tak og produsere strøm til leilighetene og senteret samt utveksle/selge strøm til Energiverket.

Vi vil benytte energieffektivt utstyr og belysning basert på led. Det blir energistyring og måling. Målere for avlesning av strøm, varmt vann og kaldt vann vil bli montert i samtlige leiligheter og vil bli avlest automatisk hver måned, Smarthus-konsept. Energistyringssystem blir installert i alle leilighetene.

Brann- og innbruddsalarm blir installert i leilighetene og i senteret.

Vi håper vi blir en av de prekvalifiserte søkerne i forbindelse med Nesodden kommune OPS-prosjekt. Vi er overbevist om at Stiftelsen Sofienlund og Nesodden kommune i fellesskap kan samordne Sofienlund prosjektet og Nesodden kommunes OPS-prosjekt til beste for beboerne på Nesodden og Nesodden kommune, sier Thor Bjørn Lie til slutt

Omsorgsboliger i Nesodden kommune

ville bli slettet av Husbanken. Vi har kunnet følge godt med i kommunens mange ønsker - og planer - blant annet å forbedre situasjonen for den stadig voksende gruppe av eldre innbyggere.

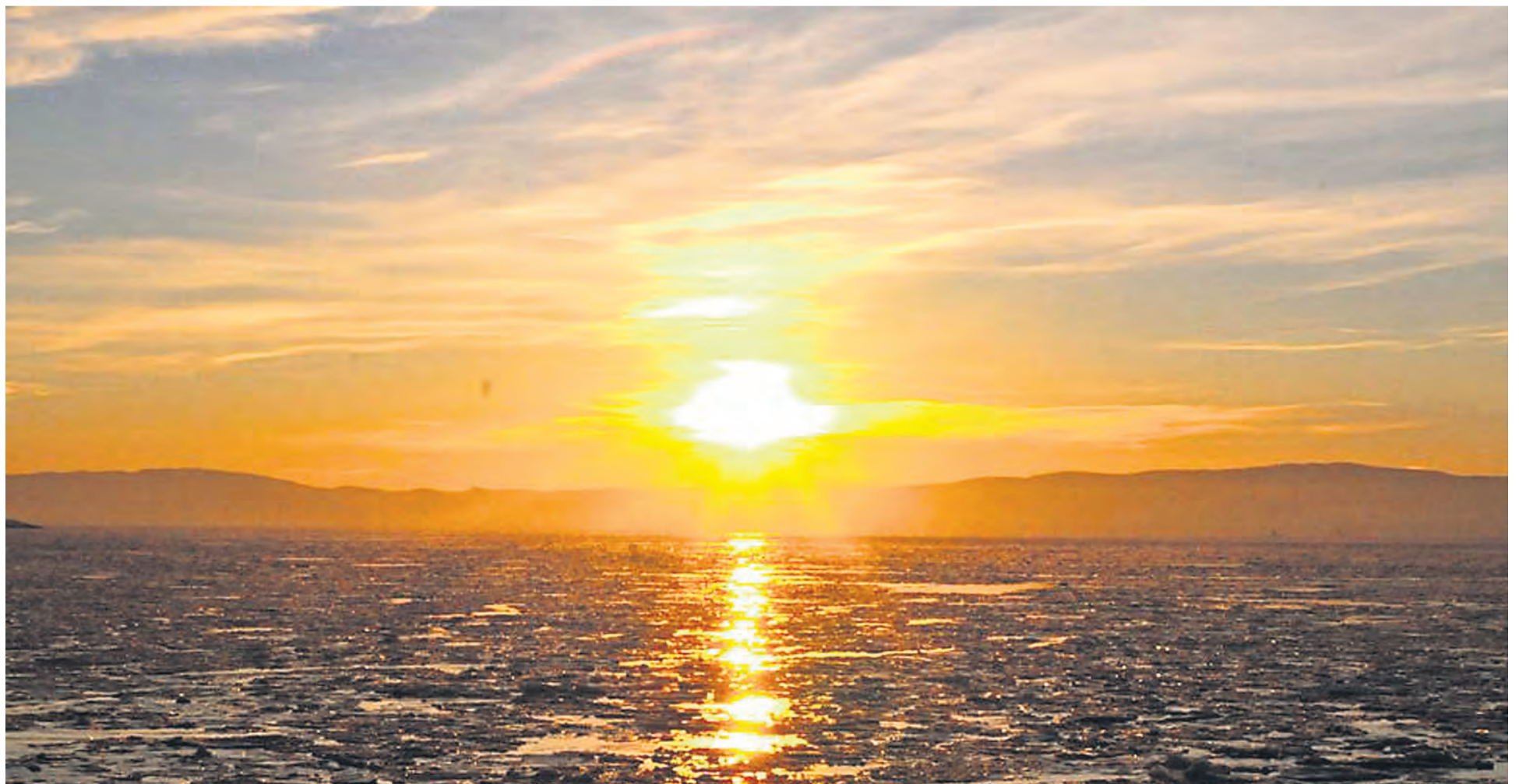
Vi har derfor forlenget fått utarbeidet en skisse/forprosjekt for vår store eiendom. Vi har levert kommunen en formell planfore-spørsel som ble behandlet i Teknisk-, miljø-, og planutvalget allerede 12. juni 2012. Utvalget vedtok i dette møtet at det kunne igangsettes et reguleringsplanarbeid for området.

dre et helhetlig tilbud med god livskvalitet og en helsemessig gevinst.

- Vår eiendom er i kommuneplanens arealdel angitt som et fremtidig område for offentlig eller privat tjenesteyting, kombinert formål for fremtidig bolig, næring og offentlig eller privat tjenesteyting, nåværende boligområde samt noe LNF-område.

- Vi har utarbeidet en områdeplan for Sofienlund, i henhold til plan- og bygningsloven og en detaljregulering for bygging

Her kan vi beundre solnedgangen fra Sofienlund.

Sykling uten alder har på kort tid spredt seg fra ett sykehjem i København til hele landet og nå også til Oslo, Bergen og Egersund. Mange hundre rickshawsjåfører gir hver dag mange av våre eldre medborgere mulighet til å kjenne vind i håret og få et smil om munnen. Sykling uten alder er en enkel idé med stor positiv gjennomslagskraft.

Sykling uten alder

De fleste kan sykle en rickshaw, som er et ganske enkelt fremkomstmiddel. I tillegg kommer de enestående sunnhetsmessige, mentale og sosiale effekter for både den eldre og den frivillige – ut over den gode mosjon de frivillige får av en sykkeltur. Mange av disse effektene er omtalt i mediene om Sykling uten alder.

Hva er en kom-i-gang-pakke? En kom-i-gang-pakke svarer til å downloade all den erfaring vi har gjort i Sykling uten alder fra starten. Det handler om å få rekruttert frivillige. Å skape grobunn for å kunne begeistre og beholde de frivillige over tid. Å skape forankring og eierskap på sykehjemmene og blindt beboerne, de pårørende og per-

sonalet. Å skape engasjement i kommunenes ledelse. Med kom-i-gang-pakken blir kommunen en del av Sykling uten alder-nettverket, hvor et av våre hovedprinsipp er raushet, -at vi deler av våre erfaringer og hjelper hverandre.

Kom-i-gang-pakken leveres av Sykling uten alder.

Vi drømmer om å sammen skape en verden, hvor det er enkelt å bidra som frivillig for å skape livsglede hos de eldre i samfunnet.

Beskrivelse

Vi drømmer om å sammen skape en verden, hvor det er enkelt å bidra som frivillig for å skape livsglede hos de eldre i samfunnet og gi dem mulighet for å fortsette å være en aktiv del av fellesskapet og nærmiljøet.

Det gjør vi ved å gi dem rett til vind i håret, rett til å oppleve byen og naturen på nært hold fra sykkelstien og ved å gi dem lyst og mulighet til å fortelle sin livshistorie i de omgivelser hvor de har levd sine liv.

Dermed bygger vi bro mellom generasjoner og vi forsterker tilliten, respekten og det sosiale lim i vårt samfunn.

Sykkelturer i nærmiljøet vekker gamle minner for eldre på Sagenehjemmet

Utstyrt med fire splitter nye el-sykler går Sagenehjemmet for øyeblikket foran som et godt eksempel. Eldre og uføre har fått en ny og alternativ måte å få knallrøde roser i kinnene på.

mange flotte folk, men det er godt å få litt frisk luft, også når man ikke er så mobil lenger, sier Mastad. Haugen nikker samtykkende. – Det er et hyggelig område og jeg gleder meg til å se nærmere på det fra denne vinkelen. – Hold på barten!

Gerd Palkin intervjues mens hun suser avgårde i nabolaget.

Foto: Elisabeth Wang

– Dette blir stas! Jeg har altså ikke prøvd dette tidligere og håper bare luggen sitter på, sier Per Theodor Haugen og ler hjertelig. Ved siden av sitter Jan Tore Mastad, også klar for en tur i nærområdet. Begge setter stor pris på det nye tilbudet og muligheten for å komme seg ut på tur.

– Dagene går jo litt i ett ellers. Ikke et vondt ord om Sagenehjemmet, for der jobber det

I el-sykkel nummer to sitter Gerd Palkin. Hun har akkurat krøllet håret og tar på et skjerf, bare for å være på den sikre siden. – Dette er jo flott! Ja, det må jeg jammen si, smiler hun, mens sikkerhetsbeltet festes.

Og så er turen i gang. Gjennom gatene på Sagene kjennes duften av syrerer ispedd en dose grønt og nyklippet gress. – Oi, så raskt det går, da. Det hadde jeg ikke trodd på forhånd, sier Mastad.

Et gammel brunt hus har fanget hans oppmerksomhet.

– Der inne på kjøkkengulvet, ble mora mi født i 1910. Det er utrolig at det står fortsatt, men jeg tror det har blitt malt nylig, sier han og peker engasjert. Gamle og gode minner vekkes tydelig til liv, der han suser av gårde på gamle trakter. – Her tror jeg det lå en skomaker tidligere. Jeg mener det var i denne gata, sier Mastad.

Inspirasjon fra København

På el-sykkelen foran hygger Gerd Palkin seg sammen med journalist Anita Bakk Henriksen. Mange historier skal fortelles fra den spreke 92-åringens begivenhetsrike liv.

– Inspirasjonen bak vårt prosjekt « Sykling uten alder» var et sykehjem i København som hadde stor suksess med el-syklene.

– Gjennom Bydel Sagene Grønne midler fikk vi mulighet til å skaffe en rickshaw mens Gjensidigestiftelsen sørget for ytterligere tre stykker, opplyser frivilligleder Tonje Elisabeth Bjertnes ved Sagenehjemmet. Hun er også initiativtaker for prosjektet i Norge og mener dette gir eldre livsglede og økt livskvalitet.

– Det handler om å se smilene, høre latteren og å vite at dette beriker vedkommendes liv. Mennesker som ellers har vanskeligheter med å komme seg ut og rundt får nå muligheten og det er utvilsomt viktig for livskvaliteten, sier hun.

Frivillige er svært viktig!

Men, en suksess med «Sykling uten alder» henger sterkt sammen med mobilisering, aktivisering og fastholdelse av frivillige. Flere pårørende har også vært i kontakt med Bjertnes for å kunne sykle sine nærmeste på en tur.

– Vi startet opp prosjektet her i november i fjor. Da var det kaldt i luften, men vi fikk noen fine turer før vi startet opp igjen i våres, sier Bjertnes. Målet er at både ansatte og pårørende skal kunne ta i bruk syklene.

– For en liten stund tilbake var det en dame på 98 år som var med på en tur for første gang. Da hun kom tilbake var hun strålende fornøyd og ville at alle skulle vite hvor gøy det hadde vært, sier hun og smiler.

Alle ville prøve Sagenehjemmets el-sykler

Sagenehjemmets frivilligleder, Tonje Bjernes viste frem el-syklene som gir frivillige syklist og beboere på Sagenehjemmet frisk luft og trim. Med på utprøvingen var mange som arbeider med frivillige i Oslo.

El-sykkelen har plass til to passasjerer, som kan sitte komfortabelt. Syklisten får hjelp av en el-motor.

Mange liker å komme seg ut
Blant de tilstedeværende var representanter fra sykehjem på Smestad og Lørenskog, St.Hanshaugen omsorgssenter, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Nettverket for besøks-tjenester i Oslo og Sykehjemsetaten.

Tonje Bjernes gav tilhøreren en beskrivelse av syklene både teknisk, praktisk og hvem man tenker dette er for.

Frivillige er ulike og el-syklene er supre for frivillige som liker aktivitet og det å komme seg ut.

Nå blir syklene brukt til beboere på Sagenehjemmet, men den interesserte gruppen så mange andre muligheter. Det er ikke bare sykehjemsbeboere som har vanskelig for å komme seg ut på egenhånd.

Prøvetur

Ganske raskt var det klart for prøvetur, og alle måtte være både passasjerer og syklist. Litt uvant var det i starten, men det gikk fort å komme inn i det.

At sykkelen var elektrisk var det mange som satte pris på – det kan fort bli tungt å sykle passasjerer.

Frivilliglederen syntes «det ble en veldig fin seanse med sykling og prat om aktiviteter, frivillige, livskvalitet og myndiggjøring. Det er viktig med møteplasser for å tenke høyt sammen og inspirere hverandre til å ha fokus på de viktige tingene i livet.»

Det kan bli flere slike presentasjoner for Tonje har fått henvendelser fra alle kanter av landet. Fra sykehjem, kommuner, frivilligsentraler og Røde Kors. Sagenehjemmet er en av fire steder i Norge hvor det finnes sykler. I tillegg til Sagenehjemmet er det sykler på Økern sykehjem, Bergen Røde Kors sykehjem og i Egersund.

Kommunal- og moderniseringsministeren åpnet visningsleilighet for velferdsteknologi

Jan Tore Sanner klippet snoren for visningsleiligheten for velferdsteknologi på Slettebakken i Bergen. Visningsleiligheten er en del av Bybo prosjektet Bjerkneplass med over hundre ordinære boliger med integrert velferdsteknologi.

Boligen styres via nettbrett: Tore Sætrang fra Fornebu Consulting (til høyre) demonstrerer hvordan ulike velferdsteknologi kan styres via nettbrett for Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner og administrerende direktør i Husbanken Bård Øistensen. Foto: Ingrid Feet Bjørge/Husbanken

Prosjektet på Bjerkneplass er et av de største i sitt slag i Norge, med til sammen 108 ordinære boliger med integrert velferdsteknologisk basisinstallasjon. Teknologiene i veggene er lagt opp slik at den med få plug-ins og apper omgjøres til smarthus med velferdsteknologi. Dermed kan leilighetene bli avanserte omsorgsboliger ved behov nå eller i fremtiden.

Visningsleiligheten er utstyrt med tekniske installasjoner som viser ulike helsemessige løsninger og komfortløsninger. Dette innebærer styring av flere funksjoner i boligen, som for eksempel lys, varme og ulike tekniske installasjoner, og også samhandling med de som leverer hjemmebasert omsorg.

Husbanken har samarbeidet tett med den private utbyggeren Bybo, som står bak prosjektet. Bergen kommune, Fornebu Consulting, Høgskolen i Bergen og Orange Helse er sentrale samarbeidspartnere. Utviklingspartnerskapet mellom disse aktørene har som mål å utvikle nye måter å levere helse- og omsorgstjenester på i fremtiden.

Prosjektet er klassifisert som lavenergi klasse 1 og er universelt utformet. Bybo har fått grunnlansfinansiering på 80 % fra Husbanken. Prosjektet har også mottatt kompetansetilskudd.

Kompetansebygging mellom lokale aktører og høyskoler

Boligprosjektet på Bjerkneplass er et partnerskap mellom offentlige og private leverandører av lysninger og tjenester som skal prøves ut. Det er etablert et samarbeid mellom ByBo

AS, Husbanken, Bergen kommune ved utviklingssentret for sykehjem og hjemmetjenester i Hordaland og Orange Helse AS. Fornebu Consulting er engasjert av ByBo for prosjektlederskap og -fasilitering.

Kjell Hansen Elektro AS er byggeprosjektets valgte elektroinstallatør og er en aktiv kunnskapspartner for velferdsteknologidelen og den fremtidige realiseringen av dette miljøet. Det samme gjelder Canal Digital/Telenor, som leverandør av høyhastighet fibersamband, og BKK som leverandør av fjernvarme.

I prosjektet er det også innledet et samarbeid med Høgskolen i Bergen for å styrke den faglige refleksjonen av lysningene og sikre uavhengige ressurser i evaluering av prosjektet. I tillegg skriver studenter ved Høgskolen Stord/Haugesund masteroppgaver om Bjerkneplass. Gjennom dette prosjektet vil en kunne utvikle mer kunnskap, når det gjelder nye måter å levere offentlige og private velferd- og omsorgstjenester i vanlige boliger i et lokalmiljø.

Skien supersykehjem

Lyngbakken sykehjem består av 64 beboerrom fordelt på åtte enheter. Enhetene har fått blomsternavn og har plass til åtte beboere. Sykehjemmet er 7000 m² stort og ligger på Nenset. Prislappen for sykehjemmet er 213 millioner kroner.

norske sykehjem, ligger skjult i vegger og bakken. Med velferdssporingsteknologi har beboerne større frihet til å vandre både inne og i hagen utenfor. Dersom en beboer med hukommelsesproblemer er på vei ut en kald vinterdag, blir pleierne varslet via trykksalarmen som beboerne har på seg, og

ut mens de hviler, men likevel har anledning til å komme seg ut av sengen.

– Det er veldig viktig for oss å ha denne teknologien for å forebygge fall. Dersom noen likevel skulle falle ut av sengen, unngår vi forhåpentligvis et brudd. Bruken av teknologien vil være individuelt tilpasset, og er med på å trygge både beboerne og pårørende, sier enhetsleder Anne-Ragnhild Stensrud som har jobbet på Skien sykehjem fram til nå, og gleder seg til å starte den nye hverdagen på Lyngbakken.

– Det er helt fantastisk. Vi kommer fra Skiens eldste sykehjem som ikke er tilrettelagt for hjelpemidler og man må manøvrere store heiser på hjul inn på små rom. Her er det så mye bedre plass og større fleksibilitet som gjør hverdagen lettere for både beboere og ansatte, sier hun, og viser til at det på Lyngbakken er bygd takheiser i alle rom, og flyttbare toalett og vask.

Surfe på nettbrett

Alle beboere får tilbud om nettbrett der de kan surfe på nettet, men også informasjon om ukens meny, aktiviteter som skjer på sykehjemmet, fotoalbum og informasjon til pårørende.

– Ikke minst er det et poeng at pårørende kan følge med og vet hva som skjer. Det er med på å trygge beboerne, sier Bjørn Halvorsen. Varselboksene som til stadighet piper i korridorene på andre sykehjem, finnes ikke her. I stedet blir pleierne varslet via en alarm de har med seg.

– All varsling foregår via et skjult system slik at man slipper pipingen i gangen, sier han. Også besøkende tar del i teknologien. Ved hovedinngangen finner de finne fram til rett avdeling på et display før de kommuniserer med pleiere på avdelingen, som for øvrig både kan se og høre hvem som står utenfor. Det sparer ansatte for tid når de forholder seg til anrop ved egen avdeling.

– Kombinasjonen av dette bygget, teknologien og utemiljøet skaper helt nye muligheter, og handlingsrom for beboere og medarbeidere for å skape en trygg hverdag for beboere. Dette er en plattform der vi er langt framme og som er bygd for framtida, sier Halvorsen.

Av Vigdis Hella

Begeistring på jobben

Inspirerende foredrag for medarbeidere

Siviløkonom, forfatter og komiker Jon Morten Melhus er en av landets mest benyttede foredragsholdere omkring temaet begeistring på jobben. Han har i flere år holdt variasjoner rundt sitt underholdende, men faglige foredrag «Humor & Begeistring: Latterlig Lønnsomt» på seminarer og kickoff for en rekke virksomheter.

I en svært humoristisk fremføringsform påpeker han viktigheten av humor og begeistring på arbeidsplassen i kompetansesamfunnet for å skape gode prestasjoner og resultater. Her ser han på de fem elementene som skaper begeistring hos enhver medarbeider, uansett hva de jobber med og på hvilket nivå.

Foredraget har vært fremført for både private og offentlige virksomheter, og har stort sett fått toppscore på deltagerne evalueringer.

Jon Morten Melhus driver selskapet Humor & Lønnsomt som trener ledere og medarbeidere på å være mer begeistret på jobben, fordi forskning og empiri viser at det er svært lønnsomt. Melhus hjelper virksomheter og ledergrupper til å øke begeistring, prestasjon og resultater både gjennom enkeltstående workshops/foredrag og langsiktige prosesser, med fokus på begeistringsledelse og helhetlig organisasjonsutvikling.

Hans bakgrunn som siviløkonom og fra lederstillinger i næringslivet (Den Norske Opera, Radio 1, «Mot i Brøstet», Stig og Stein Idelaboratorium AS, reklamebyråer, mm), sammen med hans erfaring som standup komiker, har gitt ham god innsikt i betydningen av en humoristisk og åpen kommunikasjonsform for å sikre medarbeidertilfredshet, nytenking og lønnsomhet.

Latterlig lønnsomt

Sykehjem med boblebad og stjernehimmel

De første beboerne har flyttet inn på Lyngbakken bo- og behandlingssenter. De flyttet fra 60 år gamle Skien sykehjem og til en helt ny og moderne hverdag med landets fremste velferdsteknologi.

Her finnes det blant annet flotte uteområder i landlige omgivelser, spaavdeling med boblebad, stjernehimmel og massasjestol, og flere nettbrett hvor de eldre kan få «skype» med barnebarna

Velferdsteknologi

Med velferdsteknologi menes teknologisk assistanse som bidrar til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse, mobilitet, fysisk og kulturell aktivitet, og den enkeltes evne til å klare seg selv i hverdagen. Mobile nettløsninger aktiveres når en beboer forlater sitt rom og som kommunikasjon med ansatte. Trykksalarm kan varsle for å forebygge fall, og ved GPS-sporing kan beboere bevege seg fritt inne og ute.

Ansatte og 64 beboere flytter fra 60 år gamle Skien sykehjem og inn i et flunkende nytt sykehjem med innbydende interiør, glassfasader som skaper lyse og fine rom, flotte uteområder i landlige omgivelser, spaavdeling med boblebad, stjernehimmel og massasjestol, og nettbrett der de eldre kan «skype» med barnebarna.

Men det som gjør Lyngbakken til en virkelig pioner blant

som kommuniserer med sensorer flere steder ute og inne.

– Systemet gir mulighet for varsling helt fra en beboer forlater senga, til han eller hun går ut av ytterdøra. Det gjør at vi kan møte beboer før hun eller han vandrer tynnkledt ut i kulda på egen hånd.

Beboere bestemmer selv om de vil bruke alarmen, men vi vil ha muligheten til å tilpasse til individuell bruk. Vi har også kameraer ut mot uteområdene for å våke over hvis det er behov for det. Det gir beboerne en større bevegelsesfrihet og fleksibilitet enn man har ved andre sykehjem, sier prosjektleder for velferdsteknologien, Bjørn Halvorsen.

Sensorer i sengen

For å forebygge fall, er det sensorer i sengene og området rundt dem som kan brukes for registrere bevegelser. Alt fra en putesensor som varsler dersom en beboer er i ferd med å reise seg, til matter i sengen som registrerer fravær, og matter på gulvet som utløses ved kontakt. Sengene kan i tillegg senkes helt ned til gulvet for at fallhøyden ikke blir høy, og sengehesten er delt, slik at beboerne ikke faller

Det er helt fantastisk. Her er det mye bedre plass og større fleksibilitet sier enhetslederne Anne Ragnhild Stensrud og Mona Nordseth.

Anestesilege Nils Petter Oveland ivrer for at flere leger skal få opplæring i bærbare ultralydmaskiner.

Tror «lomme»-ultralyd vil overta for stetoskopet

De siste ti årene har ultralydapparatene blitt mer nøyaktige, batteridrevne og mobile. Dermed kan flere leger ta med seg utstyret for å diagnostisere pasienter der de er, for eksempel på sengepost eller i akuttmottaket, uten først å måtte konsultere en spesialist.

– Akuttmedisinsk ultralyd har blitt stort de siste ti årene, men i Norge har det vært mangel på opplæring, sier Nils Petter Oveland, førsteamanuensis ved Universitetet i Stavanger (UiS) og anestesilege ved Stavanger universitetssjukehus (SUS).

Læringscenteret SAFER (Stavanger Acute Medicine Foundation for Education and Research), som drives av UiS, SUS og Laerdal Medical, har de siste årene tilbudt ultralydundervisning for leger.

Vil ha ultralyd på læreplanen
Nå starter de også opp med ultralydopplæring for legestudenter. 30 legestudenter fra syv forskjellige europeiske land og 14 ulike studiesteder er påmeldt til det første kurset som holdes i neste uke.

– Kurset ble fullbooket på én time. Studentene er ivrig etter å lære om dette, men får ikke dekket behovet gjennom legestudiet, sier Oveland, som mener grunnopplæring ultralyd bør inn som en fast del av legestudiet. – Dette er et pilotkurs som vi håper vil føre til økt interesse hos fakultetsstyrene på universitetene.

Mer korrekt behandling tidligere

Med ultralyd kan legen «se inn» i pasienten og dermed oppdage alvorlige tilstander som indre blødninger, punktert lunge, hjertesvikt og årsaker til hjertestans, forteller legen.

– Gevinsten er at mer korrekt og skreddersydd behandling kan startes hurtigere. Også utenfor sykehuset har bruken av bærbare ultralydapparater vist seg å være nyttig, der støy og ulike værforhold gjør det vanskelig å undersøke pasientene med for eksempel stetoskop, sier Nils Petter Oveland. Andre undersøkelsesmetoder som røntgen og computer tomografi (CT) er heller ikke alltid tilgjengelig for pasientene, påpeker han.

Relevant for mange

– Mange av de tingene vi bruker stetoskop til i dag, kan også gjøres med ultralyd, bare sannsynligvis mye bedre. Trenden er helt tydelig på at antall ultralydundersøkelser øker, og det går mot at dette blir mer et personlig utstyr. I dag koster et slikt apparat cirka 70.000 kroner, men det er ikke utenkelig at prisen kan bli 15.000 kroner om få år, sier legen.

– Ultralydapparater har tradisjonelt vært brukt mest av kardiologer, gynekologer, obstetrikere og røntgenleger. Mens avdelinger i dag ofte har ett el-

ler to apparater, tror Oveland at ultralydapparat i fremtiden vil bli personlig utstyr innenfor en rekke spesialiteter.

– Ultralyd kan brukes av flere grupper, og er høyaktuelt for kirurger, anestesileger, allmennleger og indremedisinere. Også sykepleiere i akuttmottak og på legevakt kan benytte seg av ultralyd til diagnostikk og til hjelp under prosedyrer, sier Oveland.

Bedre enn stetoskop
– Hva lærer studentene på kurset?

– Vi har fokus på å se etter væske og blødninger. Man lærer ikke fullverdig ultralydundersøkelse, men å se etter om hjertet slår normalt eller ikke. Meningen er at man skal se det som en naturlig del av å undersøke pasienten, slik stetoskopet har vært i alle år.

Han avviser at han vil stetoskopet til livs. – Men det er et 200 år gammelt verktøy, som i mange tilfeller kan erstattes av ultralyd som gir bedre klinisk informasjon, sier han.

Ultralyd inn i luftambulansen
Ultralyd introduseres nå for leger i luftambulansetjenesten. Tidligere var en slik undersøkelse, som kan avdekke akutte livstruende skader, forbeholdt sykehusene.

Punkttert lunge eller blødning i brysthulen og bukhulen blir først diagnostisert når pasienten kommer til sykehus. Ultralyd har i mange år vært brukt inne på sykehus til å avdekke disse akutte tilstandene.

Utviklingen av små bærbare ultralydapparat gjør det nå mulig å ta denne teknologien med til pasientene også utenfor sykehuset, melder Norsk Luftambulanselanse. Dette medfører at enkelte diagnoser kan stilles raskere, og livsviktig behandling kan iverksettes ute hos pasienten.

Dette er bakgrunnen for at det nylig, for første gang, ble gjennomført et eget ultralydkurs ved SAFER-senteret i Stavanger.

– Med hjelp fra kolleger i Danmark og England bruker vi et kurskonsept med mål å lære legene grunnleggende bruk av ultralyd til å diagnostisere indre blødning i bryst og buk, punktert lunge og vanlige årsaker til sirkulasjonssvikt, forteller Oveland.

Av Målfrid Bordvik,
dagens Medisin

Legestudenter fra hele Europa kommer til Stavanger for å lære seg bruk av ultralyd.

KURSHOLDER:
Nils Petter Oveland

Helsetjenesteaksjonen er blitt medlemsorganisasjon

Informasjon om innmelding finnes på aksjonens hjemmesider.

Det nåværende styret skal sitte inntil første ordinær årsmøte, som vil finne sted innen 10. mars 2015. Inntil da gjelder også det nåværende prinsippprogrammet, og styret har en handlingsplan for hva som skal prioriteres det første året.

Helsetjenesteaksjonen ble etablert våren 2013 som en direkte oppfølging av kronikken **Ta faget tilbake** som ble publisert i Tidsskrift for Den norske legeforening. Aksjonen protesterer mot at en ensidig tro på at konkurranse og økonomiske incentiver vil drive frem en positiv utvikling i helsetjenesten, og ser at den rådende styringsideologien forutsetter omfattende kontroll- og rapporteringssystemer.

Et ekspanderende byråkrati gir ikke bedre helse- og omsorgstjenester. Den styringsideologien som myndighetene har innført for helse- og omsorgssektoren hemmer helsearbeiderne i å utøve faget sitt og fører til kompetanseflukt.

Gjennom sitt første år oppnådde Helsetjenesteaksjonen mye medieoppmerksomhet, hadde møter med ledende helsepolitikere fra samtlige politiske partier, arrangerte en punktdemonstrasjon i Oslo sentrum, og ble en referanse for mange i valgkampen høsten 2013.

Samtidig fikk vi økt innsikt i hvor mye som skal til for å oppnå en endring i helsepolitikken. Det er f.eks. svært illustrerende at **Bent Høie som statsråd liker mer på Jonas Gahr Støre som statsråd enn han liker**

på Bent Høie som opposisjonspolitiker. Dette viser tydelig at statsrådets person egentlig ikke er så viktig; arkitektene bak den skadelige utviklingen er ikke først og fremst politikere, men byråkrater. Og byråkrater er ikke på valg – de sitter trygt i år etter år. Derfor må **Helsetjenesteaksjonen** jobbe langsiktig; det er et viktig argument for overgangen til medlemsorganisasjon.

Det første året hadde Helsetjenesteaksjonen en flat struktur, og bestod bare av en aksjonsgruppe på 24 personer.

Vi tror svært mange helsearbeidere, både i kommuner og sykehus, deler våre synspunkter, og håper derfor på stor tilslutning når vi nå har åpnet opp for å melde seg inn.

En medlemsorganisasjon

*** er etterspurt blant folk som ønsker å vise sin støtte ved å melde seg inn**

*** sikrer en demokratisk organisasjon med nødvendig legitimitet**

*** sikrer at vi vet hvem vi representerer i diskusjoner med andre**

Bekymringsmelding fra en sykehjemslege

Helsetjenesteaksjonen har fått anledning til å offentliggjøre – i anonymisert form – en bekymringsmelding sendt fra en sykehjemslege til fylkeslegen der vedkommende arbeider:

Jeg er sykehjemoverlege og har vært det i noen år, før det jobbet jeg i flere år på sykehus. Da jeg begynte på sykehjem, måtte jeg innstille meg på et helt annet system og andre arbeidsforhold. Det var ingen elektronisk støtte, lite utstyr, manglende kompetanse, og jeg var helt alene med ansvaret for gamle og svært syke pasienter.

Så kom den såkalte samhandlingsreformen, og jeg trodde det skulle føre til bedring av både miljøet og den faglige kvaliteten på min arbeidsplass – til pasientenes beste. Dessverre må jeg slå fast at det ikke er blitt slik:

* Sykehjemsbeboerne er eldre og dårligere nå enn for få år siden. 80 % av dem har ulike grader av demens, og de har som regel flere sykdommer i tillegg.

* Pleiefaktoren er liten; 0,71 på avdelinger for somatisk langtidsopphold i min kommune. Dette skal dekke alle grunnleggende behov for hver enkelt pasient.

* Legedekningen er lav; 1/100 på avdelinger for langtidsopphold, samtidig kommer det stadig nye krav fra kommunen om hva legetjeneste på sykehjem skal omfatte.

* De ansattes kompetanse er ikke blitt oppgradert for å imøtekomme de økte kravene, og bemanningen er utilstrekkelig for å dekke de grunnleggende behovene og rettighetene til hver enkelt pasient.

På sykehjemmet der jeg arbeider sier alle de pårørende at nå er de endelig fornøyde, sett på bakgrunn av hvordan forholdene har vært på steder der deres familiemedlem har vært før. Dette er naturligvis hyggelig å høre, men samtidig er det skrekkelig, da man vet hvilket kvalitetsnivå man ligger på selv.

Fra 1.1.2014 skjedde det en nedbemanning ved sykehjemmet da dobbeltrommene ble nedlagt. Nå er det bare enerom, med unntak av eventuelle par som ønsker å bo sammen. Dette er bra. Men konsekvensen har vært at bemanningen ikke er forsvarlig. Den var lav i utgangspunktet, men nå er den blitt helt marginal.

Jeg kan ikke lenger tie om de helsemessige konsekvensene av denne situasjonen. Det gjelder alt fra kroniske «små» symptomer til dårlig allmenntilstand på grunn av bl.a. dårlig væsketilbud. Jeg kan behandle symptomer, men hva med årsaken, hva med det forebyggende? Hva med grunnleggende behov som ikke er dekket?

Når jeg tar opp med institusjonslederen at det skjer ruti-

nesvikt f.eks. i forbindelse med væskeinntak, blir det gitt tilbud om noen få ekstravakter ukentlig fordelt på flere avdelinger. Dessverre er det slitne og sykemeldte ansatte, og det som skulle være ekstra hjelp dekker opp for bemanningsmangelen i stedet. Tiltaket hjelper ikke, da det ekstra personalet som hentes inn dekker opp for sykdom og annet fravær.

Jeg klarer ikke å bære dette ansvaret alene og ser meg nød til å bringe det videre for pasientenes skyld. Jeg er skuffet overfor min arbeidsgiver, selv om jeg vet at forholdene er like ille mange andre steder i Norge.

Hva er målet med et sykehjem? Er det ikke å ta vare på og hjelpe mennesker med nedsatt funksjonsevne, kognitive problemer og somatiske plager? Av og til drømmer jeg om at noen ansvarlige kommer forkledd og anonymt på jobb. Ikke for å spionere, men for å se hva som skjer. Hvor mye ansatte strekker seg for å gjøre det beste ut av det minimum de har av tid og mulighet til å hjelpe pasientene. Det trengs så uendelig mange flere pleiere med kompetanse (ikke bare hender) for å dekke de grunnleggende behovene hver enkel pasient har.

Hadde de ansvarlige tatt seg en ordentlig runde ute på sykehjemmene, hadde de antagelig kunnet forstå mye bedre hva de står ansvarlige for enn ved å sitte bak en kontorpult eller en PC-skjerm.

Mye har forandret seg i løpet av de siste 5-6 årene, for ikke å snakke om de siste 15-20 årene. Pasientene er mye eldre og dårligere, og kravene til behandling mer krevende. Da hjelper det lite å fortelle hva en gjorde som sykepleier eller lege før i tiden.

Hvorfor oppfylles ikke menneskerettighetene og nasjonale retningslinjer for våre foreldre? For dem som har bygd opp alt det vi unge kan nyte godt av i dag, men som ikke får verdighet ved sykehjem når de trenger det mest fra oss alle? Er det på den måten man takker dem for det samfunnet de har skapt, og som vi nyter godt av?

Ja, jeg forventer at pårørende, politikerne, fylkesmennene, pleie- og omsorgsetatene, sykehjemmene og legene reagerer i fellesskap på vegne av nåværende og kommende sykehjemspasienter! Vi kan ikke diskutere eller forhandle om rettigheter som er definert i norsk lovverk samt menneskerettighetene. Jeg forventer at alle sammen i fellesskap står fram på vegne av de eldste av de eldste, som fortjener et godt helsetilbud og som har en rett til det. Jeg forventer at alle sier høyt og tydelig at dette ikke kan være akseptabelt lenger. Vi lever i et av de rikeste land i verden (om ikke det rikeste), og det finnes IKKE økonomiske problemer men bare dårlige og urettferdige prioriteringer.

Hilsen en frustrert lege dypt moralsk bundet til den Hippokratiske ed og menneskerettighetene.

Fra oktober er Sykehuset Telemark i gang med forstudien, som skal teste effekten av gründer Frank Ralles oppfinnelse. – Mange plager forsvinner med bedre blodsirkulasjon. De første pasientene som skal behandles, sliter med leggsår.

– Det er 10 pasienter med leggsår, som skal delta i forprosjektet ved sårpoliklinikken i høst. Sårflaten skal måles og endringene skal kartlegges underveis. Forstudien vil avklare positive og eventuelt negative indikasjoner, som vil gi grunnlag for forskingen i full bredde. Det er snakk om en til to måneder med over- og undertrykkbehandling alt etter hyppigheten på behandlingene, forklarer Ralle, som for tiden bygger maskinene med navn Medvac til forskingsprosjektet.

Ser stor effekt

Ralle har gjennom flere år med luftmassasje i egenkonstruerte maskiner, sett stor helseeffekt og smertereduksjon.

– Det begynte med at faren min hadde plager. Jeg begynte å søke løsninger til smerte- og belastningsproblemer fra en teknisk vinkel. Dårlig blodsirkulasjon er årsaken til mange plager. Ideen min er at kroppen trenger et eksternt hjerte, som kan pumpe blodsirkulasjonen i gang, forklarer Ralle.

helsepersonell om oppfinnelsen. Da han fikk kontakt med legeparet Tormod og Hilde Westvik, som jobber i Telemark og USA, fant han samarbeidspartnere som bidro til framdrift.

Fjerner giftstoffer

– Min teori er at ved å øke blodgjennomstrømmingen i vevet, blir giftstoffer sirkulert bort. Frisk blod bringer fram næringsstoffer, som gjør at muskler, sener og vev får den hjelpen som må til for at kroppen kan reparere seg selv. Hvis plager ikke kan løses med smertestillende, kortison eller operasjon, må pasienter leve med smerter. Jeg erfarer daglig at folk som kommer til behandling, blir kvitt smerter, oppsummerer Ralle. Studien har fått støtte fra Oslofjordfondet med 200 000 kroner.

– Er hypotesen riktig, åpner det seg mange dører for Medvac, sier forskingsleder og spesialist i indremedisin og pediatri, Hilde Westvik.

– En gründer klarer ikke å skaffe sterk og god dokumentasjon alene, oppsummerer tidligere

Nettverk

– Vår behandling er ikke smertefull, vi stikker ikke hull i hud eller bruker kjemikalier, men kravene er strenge til forskning på helseprodukter, sier Ralle, som framhever Gulliksen som en av de viktige drivkreftene i den medisinske forprosessen.

lemark ingeniørhøgskole bidrar til dokumentasjon av måleresultater i forskingsperioden, forklarer Ralle om nettverket som har tatt oppfinnelsen hans på alvor.

– Folk ringer meg ned. Jeg skal derfor utvide antall behandlingsmaskiner fra tre til ti i egne lokaler, avslutter Ralle.

– Han har satt oss i kontakt med mennesker og virksomheter av stor betydning for oss. Forskingsansvarlig Tormod Westvik er den første med medisinsk kompetanse, som forsto prinsippet bak behandlingsmetoden. Forskingsleder Hilde Westvik har lagt ned betydelig arbeid for godkjenning og pengestøtte. Forskingssjef Tomm Bernklev ved Sykehuset Telemark har veiledet oss med verdifull kunnskap om regler og gitt oss fornuftig strategi til forprosjektet. Robert Immerstein ved Te-

Gründer Frank Ralle bygger for tiden flere maskiner til Sykehuset Telemark av denne typen. – Det er stor framdrift i prosjektet nå, forklarer Ralle, som over flere år har utført rundt 7000 enkeltbehandlinger med luftmassasje i egne lokaler i Skien. – Budskapet sprer seg og folk med smerter ringer meg ned.

Foto: INGE FJELDDALEN

Sykehuset tester luftmedisin på sår

Det er strenge regler til forskning på helseprodukter. Ralle har brukt mange år på å informere

prosjektleder for Helseinnovasjon Telemark, Dag Gulliksen, da han frontet saken i vinter.

Brukerstyrt personlig assistanse i Aleris er supert!

tlf: 66 76 18 60
e-post: bpa@aleris.no
www.aleris.no/bpa

Aleris

Raskere tilbake

 GRAN KOMMUNE gran.kommune.no	 Herøy kommune heroy.kommune.no	 Finnøy kommune finnoy.kommune.no	 Sande kommune sande-mr.kommune.no	 Vevelstad kommune vevelstad.kommune.no	 Grimstad kommune grimstad.kommune.no	 Hammerfest kommune hammerfest.kommune.no	 Hvaler kommune hvaler.kommune.no
 Austrheim austrheim.kommune.no	 Råde kommune rade.kommune.no	 Vanylven kommune vanylven.kommune.no	 Naustdal kommune naustdal.kommune.no	 Evenes kommune evenes.kommune.no	 Nesodden kommune tvedestrand.kommune.no	 TVEDESTRAND KOMMUNE Aktiv hverdag - trygg framtid tvedestrand.kommune.no	
 Nord-Aurdal kommune nord-aurdal.kommune.no	 Hasvik kommune hasvik.kommune.no	 Kvalsund kommune Helse og Sosial kvalsund.kommune.no	 Karmøy kommune Oppvekst- og kulturetaten karmoy.kommune.no	 NORE OG UVDAL KOMMUNE sentraladministrasjonen nore-og-uvdal.kommune.no		 Hamar kommune hamar.kommune.no	

Plages du med droppfot ? ... da kan **WalkAide®** hjelpe deg

WalkAide® er en høyteknologisk elektrostimulator som hjelper mange droppfotpasienter til å løfte foten under gange. WalkAide® er meget avansert og må ikke forveksles med andre elektrostimulatorer som er tilgjengelige for denne pasientgruppen.

Ny teknologi, basert på en programmerbar tilsensor, gjør WalkAide® lett og betjene for deg som bruker.

Enkel elektrodeplassing

Ingen hælensor i skoen - med WalkAide® kan du gå barbert !

Egnet også for barn

CYPROMED AS
CYBERNETIC PROSTHESES AND MEDICAL EQUIPMENT

WalkAide® er godkjent som et ortopedisk hjelpemiddel gjennom NAV. Be om brosjyre og nærmere opplysninger om dette produktet

Cypromed AS, Vikavegen 17, 2312 Ottestad. Tlf: 62 57 44 33 Fax: 62 57 44 34 E-mail: service@cypromed.no www.cypromed.no

Pasientombud blir generalsekretær

Knut Fredrik Thorne har blitt ansatt som generalsekretær i Norsk pasientforening

- Jeg gleder med enormt til å ta fatt på jobben, sier 54-åringen. Dermed slutter han i jobben som pasientombud i Akershus som han har hatt i godt over tre år. Før det var han ansatt hos Fylkesmannen i Moss i rundt åtte år.

- Jeg tror oppgavene blir stort sett de samme som jeg har hatt som pasientombud i Akershus. Det blir imidlertid i et større omfang enn tidligere hvor det blir mer jobbing på landsbasis opplyser han.

- Hovedmålet i den nye jobben vil fortsatt være å gjøre helse-tjenestene bedre. Jeg føler at jeg kan bidra med noe i en jobb hvor utfordringene både er mange og store, avslutter Knut Fredrik Thorne.

 Kampen Antirustsentor 22 67 64 53 22 67 63 12 SKEDSMOGATA 24, 0655 OSLO E-post: post@kampenantirust.no	Bilvarehuset Anker AS 2302 HAMAR 3702 SKIEN Tlf. 62 58 53 50	Aaserud Møbler A/S Rølighetsv 9 1738 BØRGENHAUGEN Tlf. 69 16 66 60	BT Fysioterapi Helsesenteret Sandvågshaugen 1 9180 SKJERVØY Tlf. 918 03 315	Petter Iversby Transport Løkenv. 4 1743 KLAVESTADHAUGEN Tlf. 995 95 502	Tamt og Vilt AS 3560 HEMSEDAL Tlf. 415 74 015	 Helgeland Plast Båsmosjøen 4 8616 MOIRANA Tlf. 75 13 95 00 www.akvagr.no	 Hønsen Sjøførerskole Vestvollv 30 B 2019 SKEDSMOKORSET Tlf. 64 83 62 62 www.honsen.no	
Oppføringskontoret for Bilfag AS Sunnlandsv 2 7032 TRONDHEIM Tlf. 73 96 95 50	Odd Gleditsch AS Dronningens g 3 3211 SANDEFJORD Tlf. 33 44 83 20	 LARVIK Kanalgate 7 3263 LARVIK Tlf. 33 14 18 90	Gausdal Fysioterapi 2653 VESTRE GAUSDAL Tlf. 61 22 35 26	IP Huse AS Mek. Verksted 6487 HARØY Tlf. 71 27 57 00	Dyrego' AS Hovedv 8 9151 STORSLETT Tlf. 77 76 76 97	Holmestrand Fjellsprenging AS Fossv 11 3647 HVITTINGFOSS Tlf. 977 70 798	Ekra Gartneri og Hagesenter AS Leinstrand 7083 LEINSTRAND Tlf. 72 59 42 20	
 MOTOR-TRADE AS Din Mercedes-Benz spesialist Sunnlandsv. 2 7032 TRONDHEIM Tlf. 73 82 01 00	 Sagstuen Auto AS Tlf. 64 98 98 10 Mekonomen Bilverksted	 ORTOPEDI AS Ingeniør Rybergsgate 114 3027 DRAMMEN Tlf. 32 80 93 93	Elcom AS Storg 11 A 7900 RØRVIK Tlf. 74 39 39 33	Kvinnherad Auto Bilutleie 5463 USKEDALEN Tlf. 926 40 546	Morten Juliussen Krantransport AS Brekkerød v 1 1782 HALDEN Tlf. 922 16 554	 INDUSTRI ENERGI Youngsgt 11 0181 OSLO Tlf. 02 390	Kjelsås Bilverksted AS Kjelsåsv. 140 0491 OSLO Tlf. 22 15 06 88 kjelsaasbilverksted.no	
NK Elektriske AS Svangstrandv. 2 B 3410 SYLLING Tlf. 32 84 66 00	Norsk Kjøretøykontroll AS Ulefossvegen 20 3730 SKIEN	 THOMAS WESTGÅRD AS 7 930 05 181 - 35 53 48 02	Kåre Ekrene Trafikkskole AS Ludolf Eides gate 6 5525 HAUGESUND Tlf. 52 71 75 66	H. Lunde Autoverksted 2266 ARNEBERG Tlf. 62 95 32 83	Byggmester Tom L. Hansen Pily 6 1672 KRÅKERØY Tlf. 69 34 12 52	Fagerhøi Bil & Karosseri AS Midtveien 71 1458 FJELLSTRAND Tlf. 66 91 85 62	NorDan AS Skansen 2670 OTTA Tlf. 61 21 55 00	
 VULKAN SKANDINAVIA AS 6401 MOLDE Tlf. 71 24 59 90	 RINGERIKE SEPTIKSERVICE Follummoveien 88 3516 HØNEFOSS Tlf. 32 17 13 90	Bilsenteret Bjugn AS Botngård 7160 BJUGN Tlf. 72 52 05 30	Bømlo Folkehøgskule 5437 FINNÅS Tlf. 53 42 56 50	Din Kjøreskole AS Tordenskioldsg 22 3044 DRAMMEN Tlf. 32 89 50 90	All Transport AS Rundåsveien 26 3740 SKIEN Tlf. 913 23 888	Optikeren Solagården, Solakrossen 2 4097 SOLA Tlf. 51 65 22 99	Autolakk A/S Årvoldskogen 41 1529 MOSS Tlf. 69 26 28 50	
Tynset Drosjesentral Parkveien 16 2500 TYNSET Tlf. 62 48 03 00	Rådgivningstelefon for pårørende 22 49 19 22 PIO - ressursenter for psykisk helse	Fiskebeck Handverk AS Hans Væggersvei 18 9900 KIRKENES Tlf. 78 99 35 50	 Brumunddal Furnesvegen 12 2380 BRUMUNDDAL Tlf. 62 34 15 19	Johan R. Sunde AS 6037 EIDSNES Tlf. 70 19 07 03	 STENA Innovative recycling Osloveien 59-65 1534 MOSS Tlf. 69 25 33 82	Sirdal Bilverksted AS Nordgardsvegen 1 4440 TONSTAD Tlf. 38 37 00 70	 PROCORNEA Spesiallinser 3612 KONGSBERG Tlf. 32 76 88 36	
 REGNSKAPSTEAM Garnlev 6, 3550 GOL Tlf. 32 02 99 61	 05060 DRAMMEN TAXI	Bil og Karosseri Solør AS Industriveien 14 2270 FLISA Tlf. 62 95 73 00	 ARKITEKTKONTORET ATELIER 4 A/S Fåbergg 131 2615 LILLEHAMMER Tlf. 61 25 47 00	 COWI 0605 OSLO Tlf. 02 694	Nohres Transportservice AS Tømmerv. 5 1479 KURLAND Tlf. 934 48 963	Nye Jevnaker Bilverksted as Glassverkv. 25 A 3520 JEVNAKER Tlf. 61 31 10 07	 Logistikk & Basesservice A/S Husøyvegen 110 6520 FREI Tlf. 992 00 751	
Østerhagen Transport AS Vangliv 10 a 2322 RIDABU Tlf. 62 59 66 13	Heen Landbruksverksted Heiav 382 1880 EIDSBERG Tlf. 69 89 89 60	AKO Transport AS 2072 DAL Tlf. 992 17 800	ANONYM STØTTE	Sogn Renovasjonsservice Kjørnessvingen 15 6856 SOGNDAL Tlf. 57 67 45 42	Høyanger Bil A/S Einar Ramsils g 29 5900 HØYANGER Tlf. 57 71 32 77	Son Kro AS Storg 31 1555 SON Tlf. 64 95 70 08	 LOFOTEN SPAREBANK Hovedveien 22 8360 BØSTAD Tlf. 76 05 58 90	
Norsk Sykepleierforbund Buskerud Nedre Storg. 35 3015 DRAMMEN Tlf. 32 89 66 50 / 02 409	Nettbuss Hallingdal Billag AS Vestliven 3 3570 ÅL Tlf. 32 08 60 60	 USTEKVEIKJA Geilovegen 68 3580 GEILO Tlf. 32 08 70 00	Oddmunn's Bilverksted Søderlundmyra 32 8622 MOIRANA Tlf. 75 15 33 66	Riis Bilglass Barstøveien 42 4636 KRISTIANSANDS Tlf. 38 09 00 51	SEAFRONT Mjåvannsvegen 154 4628 KRISTIANSANDS Tlf. 907 39 676	Oslo Bilsenter Grenseveien 73 0663 OSLO Tlf. 23 17 02 00	 FRYDENBØ BILSENTER Barstølv. 3 4696 KRISTIANSANDS Tlf. 38 04 90 00	
 EIKER VEKST 3050 MJØNDALEN Tlf. 32 23 68 80	 RIIS BILGLASS avd. Drammen Nord tidl. glassmester HANS TØRGERSEN Ing. Rybergsgt. 102 TLF: 32 86 03 00	Centrum Bil DA Nesvegen 2 B 4700 VENNESLA Tlf. 38 13 94 01	Industriverktøy IDG Tools AS Furumoen 47 2240 MAGNOR Tlf. 62 83 27 00	 TRAFIKKSKOLEN Langvasseid 9910 BJØRNEVATN Tlf. 934 14 356	 Bilia Personbil as Kongsvinger Lerkevegen 52 2209 KONGSVINGER Tlf. 62 88 28 40	Langestrand Fysioterapi Vestreg. 28 3251 LARVIK Tlf. 33 18 11 22	 JIB SERVICE AS TLF 47 63 33 85	
Nogva Motorfabrikk AS 6280 SØVIK Tlf. 70 20 84 00	 MELHUS TRAFIKKSKOLE 7084 MELHUS Tlf. 72 87 03 89	Nettec AS Kolbotn 14 1410 KOLBOTN Tlf. 66 81 06 40	Berganmoen Landbruksverksted Bergan 3277 STEINSHOLT Tlf. 33 12 94 48	 07000 Bergen Taxi	 nettbuss Trøndelag AS Fannestrandv 71 6414 MOLDE Tlf. 815 22 900	Hedmark Transportarbeiderforening Folkets Hus, 2326 HAMAR Tlf. 62 54 09 79		
 DNV-GL Veritasv 1, 1322 HØVIK - Tlf. 67 57 99 00 - www.dnvgl.com		 Orkdal Bil AS Bårdshaug Vest, 7300 ORKANGER - Tlf. 72 47 11 00	 Spesialsykehuset for epilepsi G F Henriksensv 23 1337 SANDVIKA Tlf. 67 50 10 00			 Bilia www.bilia.no		
 Taxi Hedmark 03 650 Bestill enkelt din taxitur (1-4 pers) med vår nye app. Besøk vår hjemmeside: www.taxi-hedmark.no	 Møre og Romsdal fylkeskommune Samferdselsavd. Fylkeshuset 6404 MOLDE Tlf. 71 25 80 00	 BECKMAN LUNDEVALL REVISJON, REGNSKAP & RÅDGIVNING Tlf. 22 78 28 00 www.blrevisjon.no	 BERGESENS ALMENNYTTIGE STIFTELSE Drammensveien 106, 0273 OSLO - Tlf. 21 03 05 00 www.bergesensstiftelsen.no			 Bilia Personbil as, Bilia Jessheim Brannmannsv 2, 2050 JESSHEIM..Tlf. 53 02 57 80		
		 HOLTAN'S BILLAKERING AS Tlf. 22 16 21 30 - Alle bilmerker - www.holtansbillakering.no	 Toppcamp - alle kvalitets og detaljer tatt! - Skredder tilpasset for deilige feriedager! Mobil: 934 63 943 www.toppcamp.no E-post: post@toppcamp.no Drammens lading & B&B-tilbud			 Bilia Personbil as, Bilia Haslum Nesv. 13, 1344 HASLUM.....Tlf. 67 10 88 90		
 Lastogbuss Waldemar Thranesg 98 B 0175 OSLO Tlf. 23 23 47 50 www.lastogbuss.no		 TOYOTA Toyota Norge AS 3002 DRAMMEN - Tlf. 32 20 50 00 www.toyota.no			 VI HARET STORT UTVALG ORTOPEDISKE HJELPEMIDLER Se også vårt utvalg av skotøy og ortoser i vår nettbutikk. Vi sender over hele landet. www.ocn.no			

Landsforeningen for trafikkskadede LTN
har eksistert i 30 år, og under sitt nye navn Personskadeforbundet LTN, ble dette feiret ved å gi ut jubileumsboken Raseri, kaos og suksess - forfattet av Anne Synnøve Simensen – samt en dundrende 3 dagers samling i Bergen. Festmiddagens toastmaster, advokat Jan Gunnar Ness var en suveren møteleder, som sammen med æresmedlem Erling Lauritzsen var de eneste tilstedeværende som har fulgt LTN siden starten 13. januar 1984.